

Inicijativa "Životna sredina i bezbjednost:

Regionalni sastanak za JIE

Uvažena gospođo Bonifert,

Uvaženi gospodine Vrbenski,

Uvaženi gospodine Figaj,

Cijenjeni gosti,

Poštovane kolege,

Poštovani predstavnici medija,

Dame i gospodo,

- Izuzetno mi je zadovoljstvo što sam u prilici da vas pozdravim u Podgorici na Regionalnom sastanku Inicijative **"Životna sredina i bezbjednost"** za region Jugoistočne Evrope (JIE).
 - Prije svega, želim da se zahvalim na organizaciji današnjeg sastanka predstavnicima partnera ove inicijative:
 - ⇒ Regionalnom centru za životnu sredinu (REC),
 - ⇒ Programu za razvoj Ujedinjenih Nacija (UNDP),
 - ⇒ Programu za životnu sredinu Ujedinjenih Nacija (UNEP),
 - ⇒ Organizaciji za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS),
 - ⇒ Ekonomskoj komisiji Ujedinjenih Nacija za Evropu (UNECE),
 - ⇒ NATO, kao pridruženoj članici inicijative,
- kao i uvažanim predstavnicima država Jugoistočne Evrope, međunarodnih organizacija, te organizacija nevladinog i civilnog društva i ostalim učesnicima na spremnosti da učešćem i konstruktivnim predlozima doprinesu uspješnosti današnjeg sastanka.
- Nakon uspješnog desetogodišnjeg postojanja Inicijative "Životna sredina i bezbjednost", današnji sastanak je prilika da u uslovima unaprijeđene regionalne saradnje i izražene težnje država Jugoistočne

Evrope ka sticanju članstva u EU, **sagledamo nove perspektive i razvojne mogućnosti u oblasti životne sredine i bezbjednosti.**

- **Regionalna saradnja** kao jedan od ključnih generatora političke stabilnosti regiona i ekonomskog progressa, istovremeno pruža snažnu podršku ispunjavanju ciljeva iz zahtjevne agende na putu ka članstvu u EU.
- U nastojanju da se zadovolji potreba kontinuiranog ekonomskog rasta, koja je dodatno izražena u uslovima i dalje prisutnog uticaja globalne ekonomske krize, neminovan je **rast pritisaka na prirodne resurse.**
- Stoga ranjivi vodni ekosistemi, osjetljiva i zaštićena područja prirode, ranjivi obalni ekosistemi, zahtijevaju **odlučno djelovanje** u kontrolisanju rastućeg nivoa čovjekovog uticaja i uticaja prirodnih hazarda, kao i u pogledu upravljanja rizicima koje uzrokuju varijabilnost i promjena klime.
- Čista, zdrava i produktivna životna sredina je preduslov održivog razvoja regiona.
- Bez očuvanih prirodnih i predionih vrijednosti ne može se postići konkurentnost ekonomije, ekonomski efikasna valorizacija resursa, te zadovoljiti težnja prelaska na zelenu ekonomiju.
- Održivi gradovi, održive lokalne zajednice, izbalansiran urbani i ruralni razvoj, sanirano industrijsko zagađenje, razvoj u skladu sa prihvatnim kapacitetima sredine, samo su neki od modaliteta kojim se obezbjeđuje zaustavljanje neodrživih trendova.
- Istovremeno navedeni koncepti trebalo bi da budu zasnovani na
⇒ primjeni ekosistemskog pristupa,

- ⇒ integralnom upravljanju prirodnim resursima,
- ⇒ održivoj potrošnji i proizvodnji,
- ⇒ jačanju svijesti o značaju očuvanja životne sredine,
- ⇒ dostupnosti informacija o životnoj sredini,

što nije moguće postići izolovanim pristupima koji nijesu utemeljeni na regionalnom povezivanju i sprovođenju regionalnih programa saradnje.

- Na taj način kroz **kontinuirani dijalog između zainteresovanih strana**, te **identifikaciju zajedničkih prioriteta i benefita**, moguće je uspješno rješavanje čak i složenih prekograničnih problema u životnoj sredini.
- U periodu za nama, Inicijativa "Životna sredina i bezbjednost" predstavljala je primjer **odgovarajućeg regionalnog okvira za jačanje dijaloga i saradnje** među državama regiona.
- Kroz koordinirano djelovanje i saradnju partnera, uz **donatorsku podršku Kanade, Belgije, Finske i Austrije**, pružena je, između ostalog, značajna podrška:
 - ⇒ naporima usmjerenim na rješavanje problema prethodnog industrijskog zagađenja,
 - ⇒ jačanju zajedničkog monitoringa i ranog sistema najave,
 - ⇒ unapređivanju sistema adaptacije na klimatske promjene,
 - ⇒ upravljanju prekograničnim rječnim basenima i zaštićenim područjima prirode,
 - ⇒ kao i uključivanju javnosti u donošenje odluka.
- Zato koristim ovu priliku da ukažem na **značaj daljeg dijaloga, razmjene mišljenja i iskustava**.

- Pozivam partnere Inicijative "Životna sredina i bezbjednost" da kroz temeljno sagledavanje prioriteta regiona Jugoistočne Evrope **motivišu donatorske agencije za snažniju podršku** državama u prevazilaženju regionalnih razvojnih nejednakosti i ostvarivanju daljeg progressa u transformaciji rizika u životnoj sredini, posebno onih koji se odnose na upravljanje zajedničkim/prekogrančnim resursima, u mogućnosti prekogranične i regionalne saradnje u kontekstu dostizanja ciljeva održivog razvoja.
- U uvjerenju da će period pred nama donijeti **nove podsticaje i rezultate** u okviru Inicijative "Životna sredina i bezbjednost", zahvaljujem vam na pažnji i želim uspješan rad.

Hvala na pažnji.